

Hyperlink

De Vlaamse zoogdierdeskundige Dirk Criel bespreekt op geheel eigen wijze websites over zoogdieren.

Thema

Konijn op grootmoeders wijze

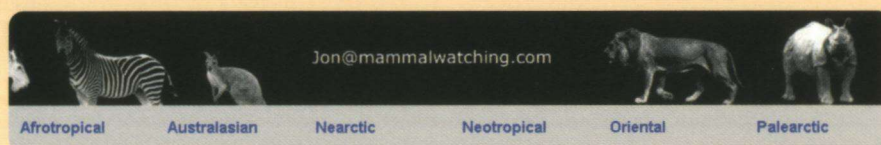
Als je in je browser het trefwoord "konijn" intypt, dan krijg je de meest uiteenlopende resultaten: tot het beangstigende - voor mij althans - "gemarineerd konijn met krielaardappelen" toe. Als je informatie over de levende species zoekt, kom je gegarandeerd op één van de vele knuffelsites terecht waar het konijn als troeteldiertje of geliefkoosd fokbeest wordt opgevoerd. Wat ontbreekt is informatie over de wilde soortgenoot, tenzij je klickt op één van de vele ziektes waarmee langoor af te rekenen krijgt. Nochtans valt er over dit beestje veel te vertellen. Zo speelt het tegenwoordig een vooraanstaande rol in het natuur-

beheer: niet als pestsoort ① maar als redder van een sterk bedreigde diersoort.

Welke soorten zal gebaat zijn met de aanwezigheid van konijnen, kom je tegen betaling te weten in een samenvattend artikel van Lees en Bell ②; niet letterlijk op te vatten uiteraard. Beide auteurs leveren een uitgebreid overzicht van de effecten van konijnen op hun leefgebied en de gunstige gevolgen daarvan op andere soorten. Eén van die beestjes die het momenteel moeilijk heeft gekregen, omdat het aantal kleine grazertjes fel is afgenomen, is de Iberische lynx ③ en ④. De populatie van de lynx op het Iberische schiereiland is inmiddels zo klein geworden dat hij er het loodje dreigt bij neer te leggen. Reden genoeg om in actie te komen. Zowel in

Spanje als in Portugal zijn met internationale hulp ⑤ programma's opgezet om de endemische lynx voor uitsterven te behoeden ⑥. Naast het kweken van lynxen ex situ ⑦ vormt het herstel van de konijnenpopulatie één van de belangrijkste

actiepunten ⑧. Het herstel van het konijnenhabitat moet de aantallen opdrijven en de lynx verzekeren van voldoende voedsel. Hiervan profiteren gelijk ook nog verschillende andere soorten waaronder enkele grote roofvogelsoorten zoals de Spaanse keizerarend. Hoe men de konijnenpopulatie wil herstellen wordt uitvoering uitgelegd in tal van publicaties waarvan er twee aan te bevelen zijn ⑨ en ⑩.

- ① www.rabbitfreeaustralia.org.au
- ② <http://www3.interscience.wiley.com/journal/120122106/abstract>
- ③ www.ellinceiberico.com
- ④ www.soslynx.org
- ⑤ http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/files/brochure/Manual_Linceiberico.pdf
- ⑥ www.catsg.org/iberianlynx/20_il-compendium/home/index_en.htm
- ⑦ www.lynxexsitu.es - voor meer informatie zoek op term "Iberian lynx recovery programme"
- ⑧ <http://lifeline.org/index.php>
- ⑨ www.ubc.uevora.pt/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=11&Itemid=of

www.ualberta.ca/~dhik/lsg/report_lynx_rabit.pdf

- ⑩ http://lynx.uio.no/lynx/ibelynxco/04_library/4_4_reports/Garcia_Gonzalez_2003_Memoria_revison_actuaciones_fomento_poblaciones_conejo.pdf

Websites

Op vakantie met zoogdieren Nu de zomervakantie al weer een hele tijd achter de rug is, komt allicht de vraag

waar de reis volgend jaar naartoe gaat. Vooral als je op het observeren van zoogdieren uit bent, is een antwoord niet vanzelfsprekend. Vogelaars hebben de keuze uit tal van websites met reisverslagen van trips waar dan ook ter wereld; maar om zoogdieren te zien, ben je meestal op jezelf aangewezen. Ik geef toe dat de ene soort al makkelijker ligt dan de andere. Het observeren van walvissen en dolfijnen ⑪, ⑫ en ⑬ bijvoorbeeld lijkt tegenwoordig een makkie, maar voor veel andere soorten blijft het een moeilijke speurtocht. Misschien komt de website 'Mammal watching' voortaan aan dit euvel tegemoet ⑭. De auteur geeft zelf aan dat zijn website nog in de kinderschoenen staat maar met de hulp van God en klein Pierke zal hierin snel verandering komen. De beginners onder ons krijgen alvast een paar tips om zoogdieren te zien evenals een overzicht van determinatiewerken. Omdat de website de gehele wereld dekt, is er nog veel werk aan de winkel. Zonder afbreuk te doen aan de inspanning die de auteur van deze website reeds heeft geleverd, zijn er nog veel tekortkomingen te bespeuren waaraan nochtans - zonder enige moeite - snel verholpen kan worden. Alleen al het overzicht van goede walvisplekken is via de eerder vermelde websites gemakkelijk aan te vullen. De veelheid aan zoogdieren die onze aardkloot bevolkt, maakt het noodzakelijk om op de site een zoekfunctie in te bouwen, maar die ontbreekt vooralsnog. Boven-

dien verlies je jezelf in een hoop links die wel interessant zijn maar jouw reisplan geen stap vooruithelpen. Wel vind je er enkele interessante reisverslagen van de auteur zelf, maar de meeste moet je alsnog op andere websites zoeken en die zitten er verscholen tussen allerhande vogeltrips. Al bij al een beloftevolle aanzet maar voorlopig nog met een teleurstellend resultaat.

⑪ www.helsinki.fi/~lauhakan/whale/#World

⑫ www.dolphinfund.eu/en/whalewatching/index.htm

⑬ www.wdcs.org/submissions_bin/europe/whalewatch.pdf

⑭ www.mammalwatching.com

De bisons naderen In Duitsland is de terugkeer van de Europese bison of wisent in volle gang. Tot nog toe moest je om (half) in het wild levende wisenten te zien naar het 320 ha grote schiereiland Dame-rower Werder in de Duitse deelstaat Mecklenburg-Vorpommern ⑮. Pas onlangs werd door de Heinz-Sielmann-stichting in Brandenburg ⑯ een tweede kudde geïntroduceerd op het voormalig militair domein Döberitzer Heide waar de dieren vooralsnog in een afgesloten gebied vertoeven maar waar ze uiteindelijk een oppervlakte van 1.860 ha van het in totaal 3.450 ha grote natuurgebied ter beschikking zullen krijgen ⑰. De vereniging Taurus Naturentwicklung plant nu de herintroductie van een derde kudde in het Rothaargebiede (district Siegen-Wittgen-

district Hoch-Sauerland heeft zich tegen het project uitgesproken. Daardoor worden de imposante beestjes alsnog noordwaarts voor een virtuele grens geplaatst die onder geen beding mag worden overschreden. Ware het niet dat het Ruhrgebied een onoverkomelijke barrière vormt dan had ons land misschien een uitweg kunnen bieden.

⑮ www.wisentinsel.de

⑯ www.heinzsielmann.de

⑰ <http://typo3.doeberitzer-heide-naturlandschaft.de>

⑱ www.wisente-rothaargebiede.de

Surf ook even naar...

Wildredder Stel je voor dat je rustig in hoge gras of graan ligt te soezen en je plotseling door een maaimachine wordt betrappt. Het overkomt jaarlijks tal van hazen en reeën. In plaats van het op een lopen te zetten, verstoppen ze zich in het midden van het veld. Zo geraken ze ingesloten en komen ze uiteindelijk onder de messen van de machine terecht. Om dit te voorkomen heeft het Duitse Zentrum für Luft- und Raumfahrt (DLR) een sensor ontwikkeld die verscholen dieren tijdig ontdekt en voor een gewisse dood behoedt. Een filmpje dat met een infraroodcamera werd gemaakt, toont ons wat er zo allemaal in een veld verborgen zit.

www.dlr.de/DesktopDefault.aspx?tabid=3432/7418_read-12432/7418_page-3/

Unieke beelden van paargedrag waterspitsmuis Van onze inheemse fauna is de waterspitsmuis allicht één van de

meest geheimzinnige soorten. Over de levenswijze van deze soort is zo weinig bekend dat elk nieuw feit als een ontdekking wordt aanzien. Het filmen van het liefdevol maar tegelijk gewelddadig paargedrag is dan ook een openbaring en te bekijken op het internet.

http://www.wzl.be/fun/index.asp?par=f_post&ID=918&y=2008&m=9&d=20

Mens & Dier op papier De makers van deze website zijn in België geen onbekenden, maar de Nederlanders herinneren zich allicht alleen maar Jan Desmet. In een vorig leven was hij een opgemerkt columnist en schrijver in het tijdschrift Grasduinen. Daarin vielen vooral zijn natuur- en cultuurhistorische verhalen op. Zijn Nederlands-Belgisch schrijverschap is grotendeels verleden tijd, maar een vos verliest misschien zijn haren maar niet zijn streken. Zijn rijk gevuld archief ligt aan de

basis van de recent opgerichte vereniging Mendop, die het dierlijk erfgoed in woord en beeld bewaart. Een website is daarbij een nuttig instrument maar die moet inhoudelijk nog worden gestoffeerd. Daarbij kunnen uw aloude kennis en goed bewaarde zolderschatten helpen. www.mendop.org

Eervolle vermelding Als je als ICT-bedrijf de naam DAS hanteert dan ben je aan jezelf verplicht om er een website aan te breien. Dit is dan ook gebeurd. Ware het echter niet dat het een Nederlandstalige site betreft, dan had ik het er allicht nooit over gehad. De website levert weliswaar een mooi gestructureerd overzichtje over biologie en ecologie van de das, maar meer ook niet. Goed voor een eerste kennismaking of een spreekbeurtje op school. Toch bedankt. www.dedas.com/gasten/meles/index.html

Digitale publicaties

Vleermuizen in hout

De Luxemburgers zijn vrijgevig wat publicaties betreft. Het is immers niet de eerste publicatie over de Luxemburgse vleermuizen die ik in deze Hyperlink aanprijst (Zoogdier 2006/3). Dit werkje beperkt zich evenwel tot de vleermuizen in bossen en vertelt ons wat een bos voor hen aantrekkelijk maakt. Mooi geïllustreerd en al bij al beknopt, maar toch informatief. http://www.environment.public.lu/conserv_nature/publications/flederm_w_luxbg/Fledermaeuse_Luxemburg.pdf

stein in de deelstaat Noord-Rijnland-Westfalen) ⑱. Daarvoor werd eerst een haalbaarheidsstudie opgemaakt die integraal te lezen is op de website van de vereniging. Daarbij werd niet alleen naar de geschiktheid van het habitat gekeken maar evenzeer naar de aanvaarding door de lokale bevolking. Tien tot twaalf dieren moesten vooreerst het pad effenen. Ze krijgen daarvoor een afgesloten gebied van 80 ha ter beschikking dat wordt uitgebreid naarmate de kudde groeit. Uiteindelijk zal de populatie zich over een oppervlakte van ruim 4.300 hectaren kunnen verspreiden. Oorspronkelijk hadden dit er 2.900 hectaren meer kunnen zijn maar het naburige